

عنوان مقاله:

جستاری در خصوص سیر تحول هنر کاشی کاری در ایران با تاکید بر دوره صفوی

محل انتشار:

نخستین همایش فناوری و سازه های سنتی بامحور گنبدها (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسنده:

زینت نوری - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه سوره

خلاصه مقاله:

هنر کاشی کاری در سرزمین ایران کهن از قدمتی طولانی برخوردار می باشد. از نظر باستان شناسان، کاشی از لحاظ تاریخی پنجمین شیوه ی اساسی و بنیادی در تزئینات ساختمان های سنتی به شمار می آید. این صنعت که در نتیجه مهارت، ذوق و سلیقه کاشی ساز با کاربرد و ترکیب رنگ های گوناگون و یا در کنار هم قرار دادن قطعات ریزی از سنگ های رنگین به اشکالی متفاوت و موزون از تزئینات حاصل شده است، دارای سیر تکوینی در معماری ایرانی می باشد که موجب پدیدار شدن گونه بندی های مختلفی از لحاظ تاریخی، فرمی و ساختاری شده است. تاریخچه تولید کاشی در ایران به هزاران سال قبل مربوط می شود و تقریباً با ساخت کاشی هم زمان بوده است. از کاشی و سفال برای بهداشت و پاکیزگی و البته زیبایی از زمان قدیم استفاده می کردند و در ایران نیز معمول بوده است. در عصر ساسانیان هنر و صنعت دوره هخامنشیان مانند سایر رشته های هنری ادامه پیدا کرد و ساخت کاشی های هم زمان هخامنشیان با همان شیوه و با لعاب ضخیم تر رایج گردید. بعد از اسلام و به خصوص بعد حمله مغول هنر کاشی کاری برای تزئین مساجد به کار گرفته شد و در ادامه صنعت کاشی سازی در دوره صفویه به بالاترین درجه اعتبار رسید. هنر کاشی کاری در معماری از جنبه های مختلف تکنیکی و سبکی در دوره صفویه قابل توجه است. هنرمندان این دوره با استفاده از تجارب گذشتگان خود، مخصوصاً دوره های سلجوقی و تیموری، با نوآوری هایی که به آن عمل آوردند، توانستند شاخص هایی را در این زمینه ابداع کنند، که باعث ایجاد تمایز هنر کاشی کاری این دوره با دوران قبل گردیده است. توجه به ویژگی های این صنعت و بررسی تکامل این هنر، می تواند ضمن شناسایی تاریخ و تمدن ایرانی، در توسعه معاصر این صنعت که در حال حاضر نیز فعالیت آن ادامه دارد، کمک نماید. بر این اساس، نگارنده این مقاله بر آن است تا بر پایه روش تفسیری و تاریخی، بر پایه مستندات موجود و آرا و نظرات ارائه شده در خصوص کاشی کاری، در ابتدا به معرفی این هنر و صنعت از دیدگاه تاریخی در ایران پرداخته و در ادامه به بررسی تکنیک های اجرایی کاشی بپردازد.

کلمات کلیدی:

کاشی کاری، معماری اسلامی، معرق، کاشی هفت رنگ، دوره صفویه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/204986>

